

STINAPA INFORMEERT

DE ZOON VAN "DE EERSTE
DONKERE CHINEES"

Hij is de zoon van een Nederlandse moeder en een Bonaire-aanse vader; zoon van de bekende zakenman Miano uit Antriol. "De eerste donkere Chinees" zoals hij zijn vader vol trots noemt. Ronnie Bernabela is een toeristengids, taxi-chauffeur en vice-voorzitter van de Taxi-bond. Al 31 jaar werkt hij in de toeristische sektor op de verschillende eilanden van de Antillen. Hij is nu alweer 9 jaar terug op zijn geboorte-eiland. Een heer die graag filosofeert en je aan het denken zet. Maar altijd met hetzelfde dichterlijke "flair". "De natuur is het leven . Punt uit ! " is het vastberaden antwoord van Ronnie als hem gevraagd wordt wat de natuur voor hem betekent. "Van een plantenzaadje tot een kindje dat geboren wordt. Het is iets prachtigs ! Nature is life" vervolgt hij met een dichterlijke inslag. Ronnie legt geduldig uit dat de natuur vroeger al, door middel van beplanting, een bron van inkomsten was voor de Bonaireanen. En nu is het toerisme een bron van inkomsten voor de Bonaireanen dankzij de mooie natuur die wij kunnen bieden. In het buitenland wordt Bonaire aangeprezen als een toeristische bestemming dankzij het natuurbehoud van onder meer het Washington Park sinds 1969. Maar volgens Ronnie schort het aan bewustmaking en aan informatie over wat de toegevoegde waarde is van wat de natuur ieder van ons geeft, om zodoende de natuur en economische belangen in goede balans te houden. Ronnie is van mening dat er meer uitleg nodig is waarom bepaalde handelingen verboden zijn. Bijvoorbeeld het verbod op het vangen van schildpadden en karko's. De bevolking moet de voordelen zien, het liefst tastbaar. Als er iets verboden wordt dan denkt men vaak dat dat alleen ten gunste is van de toerist en niet van de Bonaireaan. Voor wat betreft het behoud van de natuur is Ronnie erg kort ; "Er is geen keus. Hetzij je beschermt de natuur of je vernietigt haar langzaam. Door het gebrek aan water kan de natuur zich niet snel herstellen". Ronnie maakt zich zorgen over het voortbestaan van het natuurtoerisme als hij alle bouw-activiteiten ziet die nu plaatsvinden. Vooral ook met het oog op de nieuwe staatstructuur. Een nieuw Bonaire waar de financiële voordelen het gewone volk niet bereiken. Het beleid van Bonaire moet zich richten op informatie over onze natuurlijke inkomstenbronnen en de ontwikkeling van de mens. Het effect van natuurbehoud moet zich weerspiegelen in het dagelijks bestaan van de Bonaireanen. "Knowledge is power", besluit hij vol vuur. *Geschreven door Natalie Wanga, vertaald door Marcel Nahr.*

Wilt u reageren of meer informatie: STINAPA telefoon: 717- 8444, info@stinapa.org

NOS TA BIBA DI NATURALESA

Traha huntu na un desarojo duradero pa Boneiru